

rúsodó leletanyag valószínűleg eredeti helyzetben került elő.

A korábbi tapasztalatokkal ellentétben a fő lelőhelytől délnyugatra szintén találtunk szórványosan leleteket. A vadles vonalától mintegy 30, a földúttól 20 méternyire egy andezitből készült „szakóca”-szerű eszközt, hidrokvarcit és andezit retusált szilánkot, illetve egy üveges kvarcporfírból és egy obszidiánból készült pattintékot gyűjtöttünk, a magasabban fekvő plató ÉNy-i részén pedig egy kvarcporfírszilánkot találtunk. A terület nagy részén azonban újkőkori a leletanyag (hüvelykköröm alakú vakaró, friss obszidián mikropenge stb.).

MARKÓ ANDRÁS

153. Göd, Bócsaújtelep

(MRT 9. k. 1/6 lh.)

(Pest megye) Ró

A Bócsaújtelep mellett fekvő, kitűzési stádiumban megakadt késő római erődépítkezés régészeti kutatása 2003-ban egy újabb torony teljes feltárására irányult. A felszín kiemelkedése és a kiszántott nagyszámú törmelék alapján már korábban feltételezni lehetett egy újabb torony meglétét az erőd ÉK-i falszakasza mentén, a 039/67, 039/68 hrsz. telkeken. Az első kutatóárokokkal (26 sz.) ezt a tornyot jelző kiemelkedést metszettük át, amelyben két helyen elő is kerültek a toronyfal külső síkjába rakott kősorok. Ezt követően a kutatóárok két oldalán 2-2 szelvényt (27-30 sz.) nyitottunk a torony teljes feltárása céljából, amelyek az alábbi eredményeket hozták.

A II. sz. kerek alaprajzú torony építése – a 2001-ben kutatott I. sz. toronyhoz hasonlóan – a rögzített alaprajzi kitűzés stádiumában megakadt, és még az alapok kiásására sem került sor. A torony ÉK-i oldalán megtaláltuk az ÉK-i irányba kiinduló erőd fal kövekkel és élükre állított falazótéglákkal kijelölt külső és belső falsíkját. Az erőd fal toronyba való csatlakozási pontjánál a toronyfal vonalába rakott kősor – ellentétben az I. sz. toronynál tapasztaltakkal – megszakad. A torony másik, DNy-i oldalán már nem folytatódott az erőd fal kijelölése, ugyanis nemcsak teljesen hiányoznak az erre utaló régészeti jelenségek (két kiásott, 30 cm széles, párhuzamosan futó árok, bennük kő- és téglatöredékekkel), hanem magának a toronynak a kitűzését sem fejezték be, annak ellenére sem, hogy a munkának kétszer is nekifutottak. Az I. sz. és a tőle több mint 150 m-re fekvő II. sz. torony között tehát – a légi felvételen tapasztalható alaprajznak megfelelően – bizonyíthatóan nem történt meg még az erőd fal vonalának a kijelölése sem. A 2003-ban kutatott II. sz. tornyot kétszer próbálták meg kitűzni, azonban egyik alkalommal sem sikerült azt befejezni. Először a torony teljes külső falsíkjának vonalában kiásták a 30 cm széles árkot, azonban az árok kövekkel és téglákkal való kitöltése megakadt a körív felénél. Ezek után egy 10 cm széles és igen mély „árokkal” újra köröztek, s ezt a vonalat elkezdték szélesíteni, majd ebbe köveket

pakolni. Egy negyed körívnél azonban ez a próbálkozás sem jutott tovább. Az ásatás alatt még két kutatóárok feltárására jutott idő, amelyekkel az erőd fal vonalát sikerült tisztáznunk a II. sz. toronytól ÉK-irányban.

Az ásatás leletanyaga idén is a bélyeges téglákra korlátozódott, amelyek – a korábbi évekhez hasonlóan – vagy az OFARN csoportba sorolhatók vagy a *legio X gemina magister figlinarium*ait nevezik meg.

MRÁV ZSOLT

154. Gödöllő, Dózsa György út

(MRT 13/3 k. 10/33 lh.)

(Pest megye) Sza, Á

2003. július 7. és 15. között próbafeltárást végeztünk a Szil-háti-dűlőben, a Dózsa György út mellé tervezett áruház helyén. Az áruház a város ÉNy-i szélén, a Rákospatak mellékpartja melletti dombon épül, ahol korábban a topográfiai terepbejárásakor szarmata és Árpád-kori települést jelző cserepek kerültek elő.

A próbafeltáráson 4,5 ha nagyságú építési területen 18, ÉNy-DK-i irányú, 1,5 m, illetve 2 m széles, 100-140 m hosszú gépi kutatóárokot ástunk. Ezekben a felső humuszos homokréteg eltávolítása után szarmata település objektumai kerültek elő: túlnyomórészt gödrök, különböző szélességű árokrészletek, továbbá két ház és egy kemence foltja. A foltokból szürke, korongolt kerámiát, valamint kézzel formált edények töredékeit bontottuk ki.

Az objektumok jól körülhatárolhatóan egy kb. 1 ha nagyságú területen, a domb tetején és a dombletjtő felső részén koncentrálnak.

Az ősz folyamán megelőző feltárást végeztünk, 21 559 m² nagyságú területen összesen 141 objektumot tártunk fel. Túlnyomó többségük a szarmata településhez tartozó verem, illetve hulladékgödör, de vannak árokrészletek, 5 épület, egy kemence és egy sír is. A 90-90/a gödör füstölőként működhetett: az egymástól 1 m távolságra fekvő gödröket 35 cm széles, föld alatti kürtő kötötte össze.

Az épületek közül lakóház volt a 68. számú: földbe mélyített, 3×3,50 m nagyságú, a négy sarkában oszlophelyek, K-i sarkában kis kemence vagy kövekkel körberakott tűzhely helyezkedett el. A többi épületben tüzelőhely nem volt, ezek inkább gazdasági célt szolgálhattak.

A 43. számú, téglalap alakú, földbe ásott épület betöltésében zsugorított helyzetű, Ny-K-i tájolású csontváz feküdt; a lábánál két kézzel formált fazék volt.

A szarmata leletanyagot szürke, jól iszapolt, korongolt, valamint kézzel formált, rosszul kiégetett, durva kerámia alkotja, több gödörből sigillata töredékek is előkerültek. Néhány kvád cserép színesíti a leletanyagot. Különleges lelet a 113. gödörben talált, ólomból vagy ónból készült kis csüngő.

Az 52. és a 71. számú árokban, valamint a 74. és a 84. számú gödörben – a szarmata leleteken kívül – hul-